

Przysięga wojsk markiza de la Romana, mal. Manuel Castellano

W przededniu wybuchu wojny armia hiszpańska liczyła teoretycznie 131 tysięcy żołnierzy. Była ona armią zawodową opartą na zaciągu ochotniczym. Czynnik, który najczęściej przesądzał o podjęciu decyzji o zaciągnięciu się, stanowiły kwestie ekonomiczne. Kiedy brakowało ochotników, zarządzano pobór – do wojska trafiał co piąty poborowy. Rozbudowany system zwolnień i wyłączeń dla szlachty i mieszczan powodował, że poborowymi byli prawie wyłącznie chłopi. Korpus oficerski został podzielony na trzy grupy: większość pochodziła ze szlachty lub bogatego mieszczaństwa, a patenty oficerskie i promocje na kolejne stopnie (do rangi pułkownika włącznie) kupiła. Druga grupa to faworyci M. Godoya, faktycznego władcy Hiszpanii. Przygotowanie zawodowe tych grup stało na niskim poziomie (w Hiszpanii była tylko jedna szkoła oficerska). Trzecią grupę stanowili byli podoficerowie z kilkunastoletnim nieraz stażem. Posiadali oni dużą wiedzę praktyczną, ale brakowało im wiedzy teoretycznej. Jako ludzie z plebsu nie mogli awansować powyżej rangi kapitana i byli co najwyżej dowódcami

batalionów.

Armia hiszpańska składała się z czterech rodzajów broni: piechoty, kawalerii, artylerii i wojsk inżynieryjnych.

Piechota

Podstawową jednostką organizacyjną w piechocie liniowej był pułk dowodzony przez pułkownika lub podpułkownika. Istniały 34 pułki hiszpańskie, 6 najemnych pułków szwajcarskich, 1 najemny pułk neapolitański oraz 3 pułki złożone z Irlandczyków (potomków emigrantów, którzy osiedlili się w Hiszpanii na przełomie XVII i XVIII w.). Pułk składał się z trzech batalionów po cztery kompanie w każdym. W pierwszym batalionie dwie kompanie nosiły miano kompanii grenadierskich, a pozostałe dwie określano jako fizylierskie. W drugim i trzecim batalionie były po cztery kompanie fizylierów. W skład każdej kompanii wchodziło etatowo 3 oficerów (kapitan, porucznik, podporucznik), 24 podoficerów oraz 164 żołnierzy. Oprócz żołnierzy liniowych pułk posiadał sztab (w jego skład wchodził m. in. kapelan), drużynę saperów, sekcję medyczną (chirurg i felczerzy), orkiestrę, której członkowie w czasie walki pełnili rolę noszowych, oraz pododdział taborowy. Etatowo regiment miał siłę około 2600 żołnierzy i oficerów. W praktyce stany były jednak dużo niższe. Szacuje się, że na początku 1808 r. w piechocie liniowej było tylko 59 000 żołnierzy. Praktycznie żaden regiment nie wystąpił w polu w pełnym, trzybatalionowym składzie. Większość wystawiła do działań bojowych dwa bataliony, a kilka regimentów było reprezentowanych tylko przez pojedynczy batalion. Pułki, z wyjątkiem szwajcarskich, w okresie pokoju łączono w brygady (po 4-5 regimentów). W 1808 r. istniało 8 brygad.

Lekką piechotę tworzyło 12 batalionów po 1300 oficerów i żołnierzy w każdym. Organizacyjnie batalion lekki składał się z sześciu kompanii. Kompania liczyła 6 oficerów, 25 podoficerów i 175 żołnierzy. Oprócz żołnierzy liniowych batalion posiadał sztab (w jego skład wchodził m. in. kapelan), sekcję medyczną (chirurg i felczerzy) oraz pododdział taborowy.

Ubiorem hiszpańskiej piechoty liniowej była biała kurtka mundurowa oraz takiego koloru spodnie. Pułki odróżniały się kolorem wyłogów, kołnierzy i mankietów. Nakrycie głowy stanowiły bikorny, a u grenadierów wysokie futrzane bermyce z niedźwiedziej skóry.

Lekka piechota nosiła mundury granatowe, zielone, brązowe lub szare, a spodnie białe. Oficerowie i podoficerowie mieli z reguły mundur w odmiennym kolorze niż szeregowcy. Głowy żołnierzy chroniły czaka lub (częściej) skórzane kaski (o kształcie zbliżonym do angielskiego tzw. hełmu Tarletona). Szeregowcy lekkiej piechoty zamiast butów nosili sandały.

Valencia 1864.

Dyskusja na temat artykułu na FORUM STRATEGIE

Spanish Civil War wargaming - Armia hiszpańska w 1808 roku